

Socialnämnden

Ordförande: Leif Andersson (S)
Socialchef: Sandra Peters

Antal årsarbetare: 223

UPPDRAG

Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten och vad som i lag sägs om socialnämnd. Nämnden svarar även för kommunens insatser enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade samt utövar ledning av den kommunala hälso- och sjukvården. Nämnden ansvarar för att verksamheten följer patientsäkerhetslagen samt att erforderliga kvalitetsledningssystem fungerar. Socialnämnden ansvarar för tillstånds- och tillsynsfrågor enligt alkohollagstiftningen, tillsyn enligt tobakslagen samt tillsyn av försäljningen av receptfria läkemedel. Dessa uppdrag utförs av Skara kommun i kommunsamarbetet KAS.

Socialnämnden skall se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i reglementet för socialnämnden. Socialnämnden har också att besluta om egna mål för verksamheten samt att bedriva ett fortlöpande kvalitetsarbete med kommunmedborgaren i centrum. Socialnämnden och dess verksamheter skall arbeta i en god dialog med kommunmedborgarna, intresseorganisationer samt med andra interna och externa samarbetspartners.

Årets resultat

Belopp i tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2015	Budget avvikelse
Intäkter	68 088	77 916	67 093	10 823
Kostnader	185 633	199 118	189 703	9 415
varav personalkostnader	115 538	120 092	117 255	2 837
Verksamhetens nettokostnad	117 545	121 202	122 610	1 408
Kommunbidrag	113 979	122 610	122 610	0
Resultat	-3 566	+1 408	0	1 408
Jämförelsetal				
Verksamhetens nettokostnad per invånare (kr)	17 321		18 057	
Verksamhetens andel av kommunens totala nettokostnad (%)	38,5		37,9	

LA

Kommentar årets resultat

Årets resultat för socialnämnden är positivt med ca 1,4 mnkr. IFO, särskilt boende, hälso- och sjukvård och LSS är de verksamheter som redovisar störst underskott jämfört med budget. Underskottet beror på ej budgeterade externa placeringar, för IFO, LSS och särskilt boende. Inom IFO och LSS är det placeringar av barn och unga som ökar mest. Orsaken till budgetunderskottet för hälso- och sjukvården är höga lönekostnader, särskilt under sommarperioden då det är svårt att få tag i vikarier. De verksamheter som redovisar överskott är bla ekonomiskt bistånd, hemvården, flyktingmottagande och den gemensamma administrationen. Övriga verksamheter ligger strax över eller under sin budget.

Jämfört med föregående års utfall har nettokostnaden ökat med ca 3,6 mnkr. Löneökningar och kostnader för köp av verksamhet bidrar till ökning på kostnadssidan. Intäkter från Migrationsverket ökar. Verksamheten för ensamkommande flyktingbarn är helt finansierad av Migrationsverket. Orsaken till överskottet på flyktingmottagandet är överbeläggningar på boendena till följd av den stora volymökningen.

Personalkostnaderna har ökat med ca 5 mnkr jämfört med förra året, vilket är högre än den förväntade löneökningen på ca 3 mnkr. Ökningen ligger främst inom IFO, hälso- och sjukvård och flyktingmottagande.

SPECIFICERING AV DRIFTREDOVISNING FÖRDELAD PER VERKSAMHET (tkr)

Belopp i tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2015
Netto per verksamhetsområde			
Nämnd och styrelse	286	378	362
Gemensam personalresurs socialförvaltn	3 655	3 363	4 755
Bemanningssteam/pool	1 215	508	576
Medborgarkontor	684	174	530
Gemensam personalresurs ÄO	4 790	4 098	4 568
Sjuksköterskeorganisationen	7 829	8 877	8 055
Korttidsboende	9 148	8 559	8 101
Kommunrehab	3 131	3 667	3 372
Dagverksamhet	1 637	1 719	1 724
Träffpunkter	850	1 083	1 486
Hemvård	19 633	19 191	20 915
Särskilt boende	31 550	33 839	32 320
Flyktingmottagande	0	-2 100	0
Individ- och familjeomsorg	15 913	16 270	14 650
Ekonomiskt bistånd	2 589	2 618	3 347
Insatser enligt LASS	4 261	3 948	4 532
Insatser enligt LSS	9 634	14 005	12 413
Verksamhetsresor	720	977	904
Arbetsmarknadsåtgärder	20	28	0
SUMMA	117 545	121 202	122 610

Årets verksamhet

Medborgare/kund

Socialförvaltningen har sedan många år en antagen värdegrund där orden respekt, bemötande och självbestämmande är grundpelare.

Socialförvaltningens mål är att ha en verksamhet där medborgarna känner sig delaktiga och har inflytande över. Förvaltningens service ska vara tillgänglig och den ska präglas av den antagna värdegrunden. Delaktighet och inflytande över sin vardag ska varje människa känna.

Socialförvaltningen vill erbjuda alla brukare en individuell genomförandeplan och/eller en hälso-och sjukvårdsplan. Under 2015 har 90 % av brukarna en genomförandeplan. I brukarundersökningen som genomfördes 2015 anger 75 % av de som svarat att de är nöjda eller mycket nöjda med delaktigheten och inflytandet.

Kvaliteten i de tjänster vi utför mäts även med hur bemötandet uppfattas. Förvaltningen strävar alltid efter att bemöta brukare, anhöriga, kollegor och övriga kommunmedborgare med respekt och värdighet. I en brukarundersökning som genomfördes under 2015 är 97 % av de som svarat nöjda eller mycket nöjda med förvaltningens bemötande.

Socialstyrelsens riktlinjer för bemanning på särskilt boende har inte under 2015 börjat gälla än. Förvaltningen har påbörjat arbetet med att införa ett nytt arbetssätt för en mer individuellt anpassad vård inom äldreomsorgen samt verksamheten för funktionshinder (IBIC= Individens behov i centrum). Arbetet kommer fortgå under hela 2016 samt delar av 2017.

Under hösten 2015 har en ny samarbetsform mellan IFO och elevhälsan skapats. Med hjälp av bidrag från Östra hälso- och sjukvårdsnämnden ska arbetet med barn och unga effektiviseras och samarbetet mellan socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen ökas. Under första kvartalet 2016 ska en kartläggning och analys genomföras för att klargöra vilka insatser som genomförs i dagsläget samt vilka behov som finns.

Under 2015 har förvaltningen tillsammans med fem andra kommuner i norra Skaraborg arbetat fram en modell för mobil närvård. För patienterna i hemsjukvården innebär de att mer avancerad vård kan bedrivas i hemmet då ett tätare samarbete mellan de olika vårdinstanserna påbörjats.

Medarbetare

Karlsborgs kommun ska vara en attraktiv arbetsplats. Socialförvaltningen vill erbjuda alla medarbetare bra förutsättningar för att göra ett bra jobb. Ett led i detta är arbetet med att ta fram ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. I ledningssystemet ska det bli finnas processer och rutiner för arbetet. Under 2015 har kommunen upphandlat ett system för att åskådliggöra processer och rutiner så att de ska vara tillgängliga för alla medarbetare. Under hösten påbörjades införandet av systemet, men kommer fortsätta under 2016.

Medarbetaren ska även få möjlighet till individuell utveckling. Alla medarbetare ska erbjudas ett medarbetarsamtal varje år, där en plan för den individuella utvecklingen ska tas fram. Under 2015 har 84 % av socialförvaltningens medarbetare en sådan plan.

Hösten 2014 fick alla medarbetare tillfälle att svara på en medarbetarenkät. Under 2015 har förvaltningen jobbat med att analysera resultatet, ta fram handlingsplaner för förbättringar samt genomfört vissa av åtgärderna. Ny medarbetarenkät ska genomföras hösten 2016.

Samhällsutveckling

Långsiktig samhällsutveckling ska ske på ett hållbart och miljövänligt sätt. Tio hybridbilar är i drift, vilket har minskat förbrukningen av diesel.

Under 2015 har kommunens asylplatser för ensamkommande flyktingbarn utökats från 5 till 7, men antalet asylsökande flyktingbarn i december 2015 var ca 60. Sammanlagt har nu Karlsborg ansvar för ca 80 ensamkommande flyktingbarn. Efter sommaren avslutades samarbetet med Hjo kommun kring de ensamkommande flyktingbarnen. Nytt boende på Alstigen togs i drift i november. Karlsborg har under 2015 även tagit emot 10 personer med uppehållstillstånd som Migrationsverket anvisat till kommunen inom ramen för vår överenskommelse om allmänt flyktingmottagande som tecknades under 2014.

Folkhälsan ökar om känslan av utanförskap minskar. Alla medborgare ska ha en plats i samhället och ha en innehållsrik vardag. En meningsfull sysselsättning bör alla få ha. För personer med funktionsnedsättning är det lika viktigt, men kanske svårare att göra verkligt. Socialförvaltningen var under första halvåret 2015 delfinansiärer i det sociala företaget "Hunddagiset 4 ben", där personer som står en bit från arbetsmarknaden får möjlighet till praktik och sysselsättning. Efter sommaren tog socialförvaltningen över driften av hunddagiset.

Beslut om att införa LOV har inte fattats under 2015. Den översyn av hemvården som genomfördes under 2015 har, tillsammans med andra åtgärder, gett en effektivare verksamhet. Privata utförare finns inom områdena personlig assistans och korttidsvistelse enligt LSS samt HVB- och familjehemsplaceringar inom IFO och integration.

Ekonomi

Socialförvaltningen ska bidra till att kommunens skattemedel hanteras enligt god ekonomisk hushållningsprinciper. Socialförvaltningen har en kostnadseffektiv verksamhet, enligt en analys gjord av Sveriges Kommuner och Landsting. Budgeten är inte i balans pga oförutsedda kostnader inom olika verksamheter.

Socialförvaltningens organisation ska vara flexibel och speglas av samarbete och helhetssyn i det dagliga arbetet. Från och med 1 januari 2015 är förvaltningen organiserad på ett nytt sätt. Ett chefsled tagits bort, vilket innebär en plattare organisation och kortare beslutsvägar. Två processer enligt lean-motiken är genomförda under året. Arbetet med processkartläggningar enligt SOSFS 2011:9 har varit prioriterat och kommer ersätta lean-motiken.

Socialnämndens styrkort 2015

STYRKORT FÖR SOCIALNÄMNDEN I KARLSBORGS KOMMUN 2015

Socialtjänsten i Karlsborg - en trygghet för alla.

Vi är en lärande organisation som utvecklas för att ständigt förbättras, med trygghet som ledord.

PROGNOS MALUPPFYLLELSE HELÅR	
	Uppfylld
	Delvis uppfyllt
	Uppfylld inte

Målpåföljnad	Kommentar
	Arbetet med genomförandeplaner fortskander. Under december hade 90 % av alla brukare en genomförandeplan (föreskänd 85 %)
	Brukarundersökning visar på 75% är nöjda med delaktighet och inflytande.
	Brukarundersökning visar på att 97 % är nöjd med bemötandet
	84 % av medarbetarna har individuella utvecklingsplaner.
	Tio hybridbilar (bensin/el) är i drift och en elcykel är inköpt
	Kvoten för ensamkommande och nyanlända är fylld.
	Styrelset är uppfyllt. Placeringar har genomförts
	Socialförvaltningen visar ett positivt resultat. Markant ökning av ensamkommande barn under kv 4 är den bidragande orsaken.
	Två processer är kartlagda i enlighet Lean.

Perspektiv och önskat läge	Långsiktigt mål	Strategi	Uppföljning och styrkort 2015	Målpåföljnad	Kommentar
Medborgare <i>Nöjda medborgare</i>	Socialförvaltningen ska öka brukarnas delaktighet och inflytande vid ärendehanläggning och vid upprättandet av genomförande- och omvårdningsplaner. Bemötande inom förvaltningen ska präglas av värdighet och respekt	Syfte och vikt av bns genomförande- och hälso- och sjukvårdsplaner diskuteras regelbundet. tex på APT Värdegrunden ska förankras och värdighetsgränserna ska göras kända bland medborgare och medarbetare	Alla brukare ska ha minst en aktuell genomförande- eller hälso- och sjukvårdsplan. Antalet planer mäts kvartalvis Brukarundersökning där delaktighet och inflytande mäts ska genomföras, minst 75% nöjdhets Brukarundersökning där bemötande mäts ska genomföras, minst 90 % nöjdhets	 	Arbetet med genomförandeplaner fortskander. Under december hade 90 % av alla brukare en genomförandeplan (föreskänd 85 %) Brukarundersökning visar på 75% är nöjda med delaktighet och inflytande. Brukarundersökning visar på att 97 % är nöjd med bemötandet
Medarbetare <i>Attraktiv arbetsplats</i>	Socialförvaltningen ska erbjuda ändamålsenliga arbetsförhållanden samt främja och kartlägga behovet av medarbetarnas personliga utveckling	Alla medarbetare ska erbjudas en individuell utvecklingsplan	100 % av personalen ska ha en individuell utvecklingsplan		84 % av medarbetarna har individuella utvecklingsplaner.
Samhällsutveckling <i>Långsiktigt hållbar utveckling</i> <i>Positiv befolkningsutveckling</i>	Socialförvaltningen ska utvecklas miljövänligt för en ekologiskt hållbar verksamhet. För att bidra till ökad befolkning ska socialförvaltningen utveckla verksamheten för ensamkommande flyktingbarn Folkhälson ökar om köslan av utanförskap minskar, därför ska socialförvaltningen öka aktivitets- och sysselsättningsnivån hos unga vuxna	Minnska utsläpp från resandet i tjänstefordon inom kommunen Skapa rutiner och ha beredskap för mottagande av nyanlända, ensamkommande flyktingbarn och deras anhöriga. Utveckla verksamheten för daglig verksamhet LSS och kunna erbjuda varierat utbud av sysselsättning för målgruppen	Byta ut en dieselbil mot en elbil samt köpa in två elcyklar De familjer som önskar bo i Karlsborg ska tas väl omhand och ges möjlighet att skapa sitt nya liv här. Har kvoten (10 ensamkommande och 10 kommunplacerade) enligt överenskommen fyllts Jan 17? Placera minst 2 deltagare på socialt företag	 	Tio hybridbilar (bensin/el) är i drift och en elcykel är inköpt Kvoten för ensamkommande och nyanlända är fylld. Styrelset är uppfyllt. Placeringar har genomförts
Ekonomi <i>God ekonomisk hushållning</i>	Budget i balans Heltäcksviss inom organisationen för att främja att förvaltningens resurser används på ett ändamålsenligt sätt	Anpassa verksamhetens nettokostnad till den tilldelade ramen Fortsätta utveckla arbetet med processkartläggningar enligt Lean-metodiken.	Positivt resultat. Minst en process ska vara kartlagd och effektiviserad	 	Socialförvaltningen visar ett positivt resultat. Markant ökning av ensamkommande barn under kv 4 är den bidragande orsaken. Två processer är kartlagda i enlighet Lean.

UTVECKLINGSTENDENSER

Medborgare/kund

De närmaste åren kommer verksamheten inom socialtjänstens område att förändras i grunden. Allt mer avancerad vård i hemmen och på boendena krävs, då Karlsborg har en åldrande befolkning. Arbetet med mobil närvård kommer utvecklas. Individerna ska stå i centrum och där alla insatser och beslut ska vara utifrån individens behov. IBIC (Individens Behov I Centrum) är en arbetsmetod som säkrar detta, från beslut om insats till utförande och uppföljning. Alla på särskilt boende ska få ett individuellt beslut, precis som i hemvården. Bemanningen på särskilda boende ska, enligt Socialstyrelsen, vara tillräckligt god för att säkra god vård.

Regerings satsning på äldreomsorgen ger Karlsborg ett tillfälligt bidrag på ca 2 miljoner kronor under 2016. Pengarna ska användas till personalförstärkning, verksamhetsutveckling samt till oförutsedda händelser.

I socialförvaltningens ambition om ett preventivt arbetssätt ska arbetet med olika kvalitetsregister tas upp igen. Syftet är att identifiera potentiella risker för vårdtagaren, men även att höja kvaliteten för tex palliativ vård.

LA HHH

Inom LSS-verksamheten kommer ske förändringar och utökning av verksamheten. Boende, dagligverksamhet, korttidsvistelse för barn mm kommer att ses över. Nybyggnationen av hyreslägenheter på Strömmen har förvaltningen fått vara delaktiga i att utforma bottenvåningen så att sex lägenheter är anpassade till särskilt boende enligt LSS.

Integrationsverksamheten ökar under 2016 och framåt. Behov av nya boenden och familjehem är stort.

Inom individ- och familjeomsorgen behovet fortsatt högt, framförallt inom barn och familj. Kommunens asylboende bidrar till ökat antal ärende.

Medarbetare

En stor utmaning för kommunen kommer, inom de närmaste 5-10 åren, bli att återbesätta tjänster med anledning av de stora pensionsavgångar som väntas. Inom de närmsta 5 åren kommer ca 60 anställda i socialförvaltningen att uppnå pensionsåldern 65 år, varav de flesta är omvårdnadspersonal. Behovet av att rekrytera socialsekreterare samt boendepersonal inom integrationsverksamheten är fortsatt stort. Kommunen och socialförvaltningen måste vara en attraktiv arbetsgivare. En god arbetsmiljö i kombination med stimulerande arbetsuppgifter och en bra löneutveckling samt möjlighet till utbildning och fortbildning är avgörande för framtida rekrytering. En individuell utvecklingsplan ska erbjudas alla anställda.

Socialförvaltningen vill fortsätta satsa på förbättrad utbildning och möjligheter till att höja kompetensen inom vissa områden. Vård- och omsorgscollege är en plattform där vi kan vara med att påverka utbildningars utformning. Socialförvaltningen har tagit emot elever på Lärlingsutbildningen, via Vuxenutbildningen i Skövde, som förlägger stor del av sin utbildning på Haganäsets avdelningar.

Samhällsutveckling

Karlsborgs kommun står inför en utmaning när befolkningen blir allt äldre. På Haganäset finns möjligheter till bra boende, rehabilitering och en god fysisk arbetsmiljö. Målet är att hitta den optimala balansen mellan insatser i ordinärt boende, särskilt boende respektive korttidsinsatser utifrån den biståndsbedömning som görs. Behovet av fler demensplatser är stort och en eventuell utbyggnad måste ses över.

En annan utmaning kommunen står inför är det fortsatta integrationsarbetet för de personer som kommit hit från andra länder. Integrationsverksamheten i samtliga förvaltningar måste intensifieras för att våra nya medborgare ska kunna etablera sig på arbets- och bostadsmarknaden.

Arbetet med e-hälsa fortgår och inom området kommer utvecklingen ske fort. Digitala trygghetslarm, nattillsyn via webbkamera mm är exempel på hur tekniken kan ta steget in i vård och omsorg.

Svårigheter för vissa personer att etablera sig på arbetsmarknaden kvarstår. Dessa personer har olika behov och förutsättningar, varför socialtjänsten måste möta dem där de står och vara innovativa när det gäller att hitta framgångsrika sätt att arbeta på.

Förebyggande verksamhet är något som socialtjänsten vill satsa på. Några exempel på förebyggande verksamhet är familjecentralen, dagverksamheter, träffpunkter, anhörigverksamhet mm där fortsatt utveckling av arbetet sker ständigt.

Ekonomi

Förvaltningen jobbar ständigt med effektivisering av verksamheten. Förebyggande verksamhet inom individ- och familjeomsorgen kommer vara helt avgörande för placeringskostnaderna framöver. Helhetssyn och förebyggande arbete ska genomsyra förvaltningens beslut på alla nivåer. För att klara kommande behov, inom framförallt äldreomsorgen, behövs nytänkande där en optimal balans mellan hemvård, särskilt boende, dagverksamhet och öppen verksamhet måste finnas. Samarbete med kringliggande kommuner och övriga aktörer kan komma bli nödvändigt för att få ekonomin att gå ihop.

VERKSAMHETSMÅTT

	2015	2014		2015	2014
Individ och familjeomsorg			Äldreomsorg		
Ekonomiskt bistånd			Särskilt boende inkl korttid		
Nettokostnad, kr	2 617 912	2 589 013	Nettokostnad, kr	45 364 693	43 592 010
Antal personer	91	84	Antal platser	87	87
Nettokostnad/person, kr	28 768	30 822	Nettokostnad/plats, kr	521 433	501 058
			Hemvård		
Institutionsvård, vuxna			Nettokostnad, kr	22 173 587	21 891 786
Nettokostnad, kr	431 738	1 695 850	Vårdtagare/år	289	258
Antal vård dygn	215	580	Nettokostnad/vård- tagare, kr	76 725	84 851
Nettokostnad/vård dygn, kr	2 008	2 924			
			Betalningsansvar för medicinskt färdigbehandlade		
Institutionsvård, barn och ungdom			Antal vård dygn, kr	0	2
Nettokostnad, kr	3 428 259	3 027 303	Kostnad/vård dygn, kr	0	7656
Antal vård dygn	976	721			
Nettokostnad/vård dygn, kr	3 513	4 199			
			Avgiftstäckning i % av nettokostnaden		
Familjehemsvård			Hemvård, %	12,47	13,23
Nettokostnad, kr	1 359 199	839 000	Särskilt boende (inkl korttid)	9,59	9,58
Antal vård dygn	1500	1650			
Nettokostnad/vård dygn, kr	906	508			
Ensamkommande flyktingbarn, Karlsborg			Befolkning Karlsborg	31/12-15	31/12-14
Nettokostnad, exkl bidrag från MIV, kr	25 055 766	14 662 216	65 år och äldre	1966	1942
Antal mottagna barn	83	28	Varav 65-79 år	1481	1445
Nettokostnad/barn, kr	301 877	523 651	80 år och äldre	485	497
Verksamheten för funktionshindrade					
LASS					
Nettokostnad, kr	3 948 241	4 261 225			
Antal ärenden	16	13			
Nettokostnad/ärende, kr	246 765	327 787			